

דגם תשובות לשאלון בתנ"ך לעולים חדשים, לבתי ספר דתיים

מס' 002374, חורף תש"ף

חלק א' – יש לענות על שלוש מן השאלות 1-5.

1. ויקרא, פרק י"ט, פסוקים י"א-י"ט

- א. (1) אסור לתת עדיפות לעני במשפט.
(2) אסור לתת עדיפות לאדם חשוב במשפט.
- ב. (1) יש לעשות משפט צדק אך יש לדון לכף זכות כל אדם (בלי קשר למשפט).
(2) לשופטים אך לכל אדם.
- ג. (1) חלק א' – לא תשנא את אחיך בלבבך, חלק ב' – הוכח תוכיח את עמיתך, חלק ג' – ולא תשא עליו חטא.
(2) אם לא תוכיח את עמיתך (חלק ב') תיחשב חוטא כי לא ניסית למנוע את העוול (חלק ג'). אם אדם חושב שחברו גרם לו עוול, אסור לו לשנוא אותו בליבו אלא מוטלת עליו החובה להוכיח אותו (הקשר בין חלק א' לבין חלק ב'). (התוכחה עשויה לגלות שהחבר לא גרם לך עוול. לכן, אם לא תוכיח אותו, תיחשב חוטא משום שאתה מאשים אותו בדבר שהוא אינו אשם בו.)

2. דברים – יחידת "הארץ הטובה"

- א. (1) שפע כלכלי, מחצבים.
(2) ברכת המזון.

ב.

חלק א'	י"ג-ט"ו	אם עם ישראל יקיים מצוות, יקבל שכר.
חלק ב'	ט"ז-י"ז	אם עם ישראל יחטא, ייענש.

- ג. (1) תפילין, מזוזה ולימוד תורה.
(2) המצוות הללו מחזקות את האמונה ומזכירות לאדם שעליו לקיים מצוות.

3. דברים – יחידת "הברית"

- א. (1) כתוב בפרשה שיש לאהוב את ה'. האמונה בה'.
(2) שכר ועונש מתאימים לעבודת ה' מיראה.
- ב. (1) חזרה בתשובה של עם ישראל.
(2) שיבת עם ישראל לארצו / גאולה.
- ג. (1) ה' יעזור לנו לאהוב אותו / לחזור בתשובה/ לעבוד אותו / להתקרב אליו אך ה' יוריד מכוחו של יצר הרע.
(2) על פי פסוקים א'-ב', עם ישראל פועל ושב בתשובה, ואילו על פי פסוק ו', ה' הוא שמסייע לעם ישראל לשוב בתשובה.

4. דברים – יחידת "פתח תפתח"

- א. (1) מן המילים "והעבט תעביטנו", שעוסקות במשכון, אנחנו למדים שהפסוק עוסק בנתינת הלוואה לעני.
(2) הלוואה שומרת על כבוד העני ו/או משקמת אותו.
- ב. (1) להימנע מלתת צדקה לעני סמוך לשנת השמיטה.
(2) מכיוון שהחוב מתבטל בשנת השמיטה, יחשוש המלווה להלוות לעני ולאבד את כספו.
- ג. (1) למי שיינתן צדקה לעני התורה מבטיחה הצלחה במעשיו ובעסקיו.
(2) תמיד יהיו עניים (אפילו בארץ ישראל) ולכן אתה מצווה לעזור להם.

5. דברים — יחידת "דיני מלחמה"

- א. (1) מלחמה על כיבוש הארץ מידם של שבעת עמי כנען.
 (2) יהושע בן נון.
- ב. (1) לזכור את מה שעשה עמלק, להילחם בו עד שיושמד.
 (2) כי עמלק תקף את ישראל בזמן חולשה/ביציאה ממצרים/היה הראשון שתקף אותם/כי פגע בחלשים שבעם ולא נלחם בהם ישירות/כי לא היה ירא אלוקים.
- ג. (1) מלחמת הגנה מפני אויב שתוקף את עם ישראל.
 (2) כי במלחמה האדם יוצא מהמצב הטבעי ומותר לו לעשות דברים שבדרך כלל אסור לעשות אותם כמו נטילת חיים, ולכן הלוחמים עלולים להיכשל מוסרית ולחטוא בדברים אסורים.

חלק ב' — יש לענות על שתיים מן השאלות 6-8

6. מלכים ב, פרק כ"א

- א. (1) עונן שאל באוב, כישף, ע"ז, כל תשובה מבוססת תתקבל.
 (2) מנשה עבד ע"ז במקום של בית המקדש.
- ב. (1) חורבן או גלות או יבזו אותם.
 (2) שפיכות דמים.

7. ירמיה, פרק א'

- א. (1) ירמיהו נבחר להיות נביא עוד בטרם נוצר.
 (2) כדי לעודד את רוחו לקבל עליו את תפקיד נביא.
הערה למעריך: אפשר לקבל תשובות נוספות — כדי שירמיהו יבין עד כמה כוחו של ה' גדול.
- ב. (1) ירמיהו אומר לה' שהוא לא מתאים להיות נביא.
 (2) העם ביקש להרוג את ירמיהו בגלל נבואתו וירמיהו ניצל (על ידי אחיקם בן שפן).

8. יחזקאל, פרק ל"ז

- א. (1) הוא ראה בקעה מלאה עצמות.
 (2) הוא מבחין שהן רבות מאוד ויבשות מאוד.
- ב. (1) העצמות התקבצו והיו לגוף, ולאחר מכן נכנסה בהן רוח חיים (וכך עמדו בבקעה אנשים רבים).
 (2) העצמות היבשות מסמלות את עם ישראל בגלות, ותחיית העצמות מסמלת את גאולת עם ישראל וחזרתו לארץ-ישראל.

חלק ג' – יש לענות על אחת מן השאלות 9-10

9. עזרא, פרק ז'

- א. (1)** הוא בקי בתורת ה'.
לקבל גם: הוא סופר שכותב מהר / מעתיק מוכשר / שהוא מזרע אהרון.
(2) המלך נותן לעזרא את מה שהוא מבקש.
- ב. (1)** יחס מועדף – הם פטורים ממסים.
(2) למנות שופטים, ללמד תורה, ולהעניש את מי שעובר על חוקי התורה והמלך.

10. נחמיה, פרק ד'

- א. (1)** בניית חומת ירושלים.
(2) תפילה, העמדת שומרים ביום ובלילה.
- ב. (1)** ה' יעזור לנו במלחמה, לקבל גם: זוהי מלחמה על המשפחה והבית שלכם.
(2) העם חשב שלא יצליח לבנות את החומה כי האויבים יתקפו אותו. כל ציטוט מפסוקים ד'-ה' יתקבל.